Commissie voor de milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied gemeente Kollumerland c.a.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

22 juli 2013 / rapportnummer 2603-59

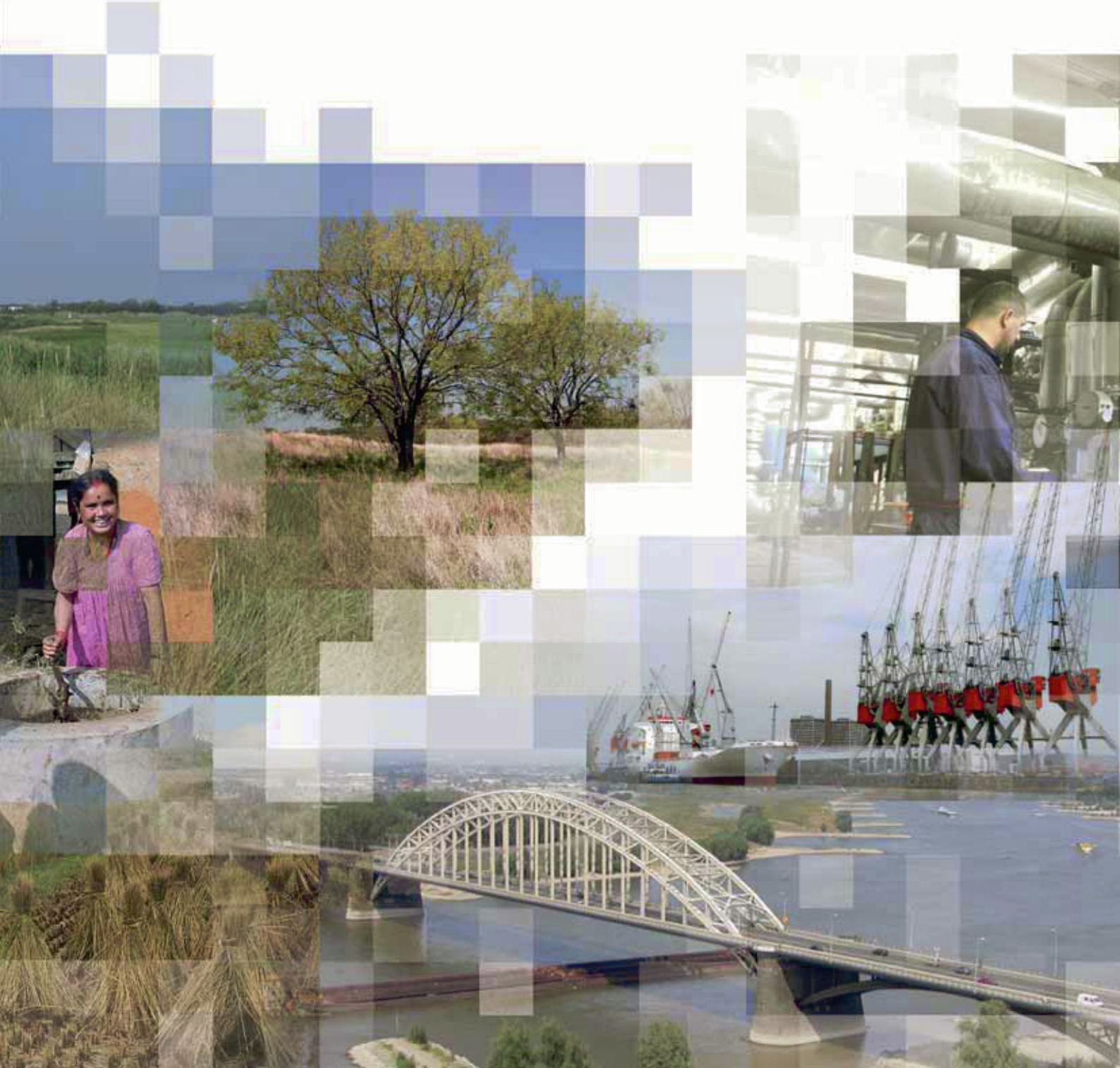

1. Oordeel over het MER

De gemeente Kollumerland c.a. herziet haar bestemmingsplan buitengebied. Met deze herziening biedt de gemeente ontwikkelingsruimte voor de in het buitengebied aanwezige functies, met name de veehouderij. Tevens wil zij met dit plan de aanwezige ruimtelijke kwaliteit beschermen waaronder het behouden van de waardevolle landschapselementen. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden en omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten is de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag in deze procedure is de gemeenteraad van Kollumerland c.a.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'[1]) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER een tekortkoming ten aanzien van de effecten van stikstof op kwetsbare natuur die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied. De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

Het MER is moeilijk leesbaar door de vele herhalingen en het ingewikkeld taalgebruik. In het MER zijn de gevolgen van het voornemen voor stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden vergeleken met de huidige feitelijke situatie. Uit deze vergelijking blijkt dat de voorgenomen ontwikkelingsruimte van veehouderijen met een bouwblok tot 2 hectare leidt tot een toename van de ammoniakdepositie op Natura 2000-gebieden. Aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden kunnen daarom niet uitgesloten worden.

In een nadere analyse zijn de effecten van de uitbreidingsmogelijkheden beschouwd. Op basis van de uitkomsten van de berekeningen voor stikstof zijn alternatieven ontwikkeld waarbij onder andere voor een aantal specifieke bouwblokken een begrenzing is opgenomen van 1 hectare en voor de overige bouwblokken in het bestemmingsplan regels zijn opgenomen. Deze moeten voorkomen dat bij een uitbreiding het gebruik leidt tot significant negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden. In het MER ontbreekt inzicht in de effectiviteit van deze maatregelen. Daarmee maakt het MER niet aannemelijk dat de in het MER beschreven alternatieven uitvoerbaar zijn.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht. In hoofdstuk 3 wordt een aanbeveling gegeven voor het vervolgtraject.

---

[1] De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Gesignaleerde tekortkoming

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Bepaling effecten op Natura 2000-gebieden

In het MER wordt een aantal alternatieven, die variëren ten aanzien van de uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen, uitgewerkt en met elkaar vergeleken. De effecten van de alternatieven op Natura 2000-gebieden in een straal van 30 kilometer rond het plangebied zijn in de Passende beoordeling beschreven.

Alternatief zonder aantasting van natuurlijke kenmerken

In de Passende beoordeling zijn de alternatieven met de huidige feitelijke situatie vergeleken. Uit deze vergelijking blijkt dat significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie niet zijn uit te sluiten. Als mitigerende maatregel daarvoor wordt in het MER (pagina 101) aanbevolen om een regel voor "strijdig gebruik" op te nemen in het bestemmingsplan waarbij (een toename van) de stikstofdepositie geen negatief effect mag hebben op Natura 2000-gebieden. Deze variant is in het MER beschreven als Alternatief 1. Er is niet onderzocht op planniveau of daadwerkelijke aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden is uit te sluiten of dat er eventueel aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Dit betekent dat het MER niet heeft aangetoond dat het Alternatief 1 (voorkeursalternatief) uitvoerbaar is.

Bepaling significantie

In de Passende beoordeling wordt op basis van een memo[2] gesteld dat een toename van maximaal 0,5 mol stikstof/ha/jaar als niet significant beoordeeld kan worden zonder daarvoor een nadere onderbouwing te geven.
Naar het oordeel van de Commissie is deze benadering niet in de lijn met de reguliere systematiek inzake het vaststellen van effecten van stikstofdeposities in relatie tot de Natuurbeschermingswet 1998 waarbij geldt dat iedere toename in een al overbelaste situatie kan leiden tot significante aantasting van natuurlijke kenmerken.

Cumulatie

De Passende beoordeling biedt eveneens geen inzicht in de (mogelijke) cumulatie van de effecten van het bestemmingsplan met de gevolgen van eventuele andere plannen en projecten in de omgeving. De Natuurbeschermingswet schrijft dit -ook bij het toetsen van een plan- wel voor.

---

[2] PlanMER bestemmingsplan Buitengebied Kollumerland c.a.16 mei 2013 Hoofdstuk 7.1.2, pag. 125: ARCADIS, Memo Onderbouwing effectgrens stikstofdepositie, 's-Hertogenbosch 2011..

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- de gehanteerde argumenten te onderbouwen in relatie tot de significantie van effecten op Natura 2000;
- de cumulatieve effecten in een breder verband te onderzoeken en, indien nodig, de conclusies omtrent effecten op Natura 2000-gebieden bij te stellen;
- te onderzoeken of er alternatieven of mitigerende maatregelen mogelijk zijn waarbij aantasting van natuurlijke kenmerken is uit te sluiten.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

De Commissie hoopt met onderstaande aanbeveling een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

Cultuurhistorie

Uit het MER blijkt dat het aspect cultuurhistorie met name is beoordeeld op grond van effecten op archeologie en landschappelijke structuur en kenmerken. Beide zijn in aparte hoofdstukken uitgewerkt. In het MER is niet ingegaan op het cultuurhistorisch aspect van kenmerkende bebouwing, die in het plangebied voorkomt.
In het MER wordt wel aandacht besteedt aan de plaatsing(srichting) van nieuwe gebouwen binnen de ontwikkelingsmogelijkheden op de bouwkavels, maar wordt geen aanbeveling gedaan voor streekeigen bouwstijlen. Hierdoor kan het karakteristieke element van de bestaande bebouwing verloren gaan.

- De Commissie adviseert voorafgaand aan de verdere besluitvorming na te gaan in hoeverre kenmerkende bebouwing behouden en waar mogelijk versterkt kan worden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Kollumerland c.a.

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van gemeente Kollumerland c.a.

Besluit: vaststellen van bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:
plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C 14; D 14
plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Procedurele gegevens:
aankondiging start procedure in de Kollumer Courant van: 24 november 2011
ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 24 november t/m 5 januari 2012
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 7 december 2011
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 2 februari 2012
kennisgeving MER in de Staatscourant van 28 mei 2013
ter inzage legging MER: 30 mei t/m 11 juli 2013
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 28 mei 2013
toetsingsadvies uitgebracht: 22 juli 2013

Samenstelling van de werkgroep:
Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:
Ing. G.J.H. Elbertsen (werkgroepsecretaris)
Dr. F.H. Everts
Ir. E.M.A. Fischer-de Bruijn
Ing. M.J.P. van Lieshout
Drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:
Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie *www.commissiemer.nl* op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- PlanMER Bestemmingsplan Buitengebied 2012 gemeente Kollumerland, BügelHajema, 16 mei 2013;
- Ontwerp-Bestemmingsplan Buitengebied 2012 gemeente Kollumerland, BügelHajema, 16 mei 2013;
- Kaartenbijlage bij Ontwerp-Bestemmingsplan 2012 gemeente Kollumerland, BügelHajema, mei 2013.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied gemeente Kollumerland c.a.

ISBN: 978-90-421-3803-2

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
W www.commissiemer.nl